

altsaa i Rustningstanke og forventende hvert Dieblif at skulle gaae Tjenden imøde; ja, jeg troer og frygter for, politisk betragtet, at det er under saadanne Indflydelse, at dette Lovforslag er blevet til, og at det er dette, der betegner dets Grundtanke. Men passer dette virkelig til den hele Situation, som er tilstede? Vi have befundet os baade under Stemninger, Beretninger, Forberedelser og Troen paa Muligheder og „Uundgaeligheder“ af Krig netop i hele den Tid, da Lovens Bearbejdelse har fundet Sted; kunne vi nu da, uden at tilslukke Dinene for Virkeligheden, vedblivende troe paa, at en saadan faretruende Tilstand er tilstede? Og hvorledes stiller saa Forholdet sig, naar vi ligeoverfor en fredelig Periode, som man dog ikke kan nægte, at den nærværende er, ville henvende Blikket paa, at den Fare, som er bleven antydet, virkelig nærmer sig? Hvorledes kan man saa derefter stille sig ligesom i en Krigsberedtskabsstilstand, naar den omgivende Verden netop synes nu efter Stormene at ville lade indtræde Hvile? Jeg fatter heller ikke det politiske Standpunkt, som selve Regjeringen har stillet sig paa i denne Sag. Den er, antager jeg, ogsaa bleven paa-virket af Stemninger og Formodninger, som faare let danne sig, og som vel Ingen er mere kompetent til at danne sig end Regjerin-ger. Men under en saa forandret Stilling som den, der nu er indtraadt, synes jeg aller-mindst at der er Grund til, hvad jeg kalder det, at ile med at lade en Lov som den nær-værende allerede træde i Virksomhed og Kraft. I Virksomhed og Kraft træder en Lov dog heller ikke derved, at den bliver til Lov og thinglæses; det er steet med anden statsorga-nisatorisk Lov tidligere, men hvorledes har denne Virksomhed da heller kunnet blive en anden, end at den bebudede sin egen Oplosning, endog efterat man havde underkastet sig de største Farer? Jeg troer, at dette maa tjene som en Advarsel; thi jeg troer, at det maa erkjendes, at de, der stemte imod en saadan ny Lovordnet Tilstand, som man bebudede og med Styrke vilde fastholde, ikke blot gjorde dette, fordi de fryg-tede det Skadelige derved, men fordi de troede paa Sagens Uigjennemførlighed. Jeg troer ogsaa paa nærværende Organisationslovs U-

gjennemførlighed baade indadtil og udadtil. Jeg troer, at, saaledes som vore Samfundstilstande ere, er det altfor hurtigt nu at stride til en saa-dan Sags Gjennemførelse; jeg troer heller ikke, at den er forenelig med den hele Stilling, der omgiver os, idetmindste ikke saa forenelig dermed, at vi skulde ile med at gennemføre Sagen; og derfor seer jeg mig ikke istand til at stemme for dens videre Fremme.

David: Jeg har længe været raadvild med mig selv om, hvorvidt jeg skulde tage Ordet i denne Sag. Dersom det blot var en militair Gjenstand, der under samme om-handledes, vilde denne Raadvildhed slet ikke være opstaaet hos mig; thi jeg erkjender, at jeg mindst af Alt forstaaer mig paa det egent-ligt Militaire. Men der handles tillige om et vigtigt, politisk og finantzielt Spørgsmaal, der uopløseligt knytter sig til den hele Hær-plan, og jeg vilde ansee det for, jeg kunde næsten sige, feigt af mig, om jeg ikke udtalte min Overbeviisning i saa Henseende her i denne Forsamling, men kun indskrænkede mig til efter min bedste Derbeviisning taust at afgive min Stemme. Noget, der ogsaa hidtil har bi-draget til at afholde mig fra at tage Ordet og idetmindste gjort mig det tvivlsomt, om jeg burde tage Ordet, var, at jeg ret vel sølte, at jeg vilde komme til at udtale mig, ikke blot imod, hvad man kalder Folkestemningen, men ogsaa imod, hvad der er Mænds Overbeviis-ning, for hvis Hensigters Reenhed og varme Fædrelandskjærlighed jeg har den største Ag-telse. Naar jeg i en yngre Alder har paa en lignende Maade udtalt mig imod, hvad der var den almindelige Stemning paa en Tid, da Alle vare saa at sige lidensfabeligt opflammede for, hvad de ansaae for det Rette og det for Fædrelandet meest Tjenlige, dengang da vor Frihed blev grundlagt, da var det, fordi jeg dengang sølte en Kraft hos mig, som jeg nu ikke længer besidder. Jeg kunde derfor, som sagt, have været meest tilbøielig til at tie stille under hele denne Sags Behandling; men, naar det rinder mig ihu, at, hvad der dengang for 18 Aar siden blev bebrejdet mig som et Kjæt-teri, og hvad der var Skyld i at mangt et Venstabsbaand, paa hvilket jeg lagde den største